

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoE/84/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215202475
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6215202475.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zapísaná v OR vedenom OS Bratislava I, Oddiel: Sro, Vložka číslo: 15294/B, v zastúpení advokátskou kanceláriou: MCGA legal, s.r.o., so sídlom Partizánska 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36 715 662, zapísaná v OR vedenom Okresným súdom Bratislava I, Oddiel: Sro, Vložka číslo: 43767/B, proti povinnému: P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom bezdomovec v meste Q. O., zastúpený opatrovníčkou: Anna Mazurkievičová, súdna tajomníčka Okresného súdu vo Veľkom Krtíši, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Kamilom Líškom, Exekútsky úrad so sídlom 29. Augusta 2, Bratislava, pod. sp. zn. EX 922/2015, v konaní pre vymoženie 993,91 Eur istiny s prísl. a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 11Er/228/2015-29 zo dňa 06. 08. 2015 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým uznesením exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod spisovou značkou Ex 922/2015. Súd rozhodol podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučného poriadku), v nadväznosti na ustanovenia § 2 písm. b/, § 3 ods. 1 a 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Súd zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným zo zmluvy o úvere posúdil ako spotrebiteľský vzťah a okrem vnútroštátnej právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv aplikoval pri právnom posúdení tohto vzťahu aj Smernicu Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, pričom súd prezentoval v odôvodnení uznesenia právny názor vyplývajúci z výkladu danej smernice obsiahnutého v rozsudkoch Súdneho dvora (ES) vo veci C-240/98 - 244/98 a vo veci C- 473/00. Exekučný súd konštatoval, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v zmluve o úvere nebola dojednaná individuálne, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytovania úveru, ako súčasť formulárovej zmluvy o úvere. Súd mal za zrejmé, že veriteľ od počiatku sledoval takýmto koncipovaním doložky to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto vždy riešené na súde, ktorý sa nachádza v mieste jeho sídla, za účelom minimalizácie jeho nákladov a reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je aj takáto doložka, reálne vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal, mohol len zmluvu ako celok odmietnuť, alebo sa podrobiť všetkým podmienkam poskytovania úveru, teda aj rozhodcovskému konaniu. Exekučný súd právne posúdil takéto dojednanie v spotrebiteľskej zmluve ako neprijateľnú podmienku a ako taká bola už od počiatku neplatnou v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. V dôsledku toho súd považoval exekučný titul za materiálne nevykonateľný a absencia tejto jeho vlastnosti je neodstrániteľnou prekážkou brániacou vedeniu exekúcie a tým aj zákonným dôvodom na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie.

V odvolaní dal súdu do pozornosti dôvodovú správu k § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, cieľom ktorého je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. Ak by niektoré z ustanovení rozhodcovskej doložky zakladalo výlučne právomoc rozhodovať spor iba v rozhodcovskom konaní, navrhovaná úprava považuje takéto ustanovenia za neprijateľné, čo však nemá za dôsledok zrušenie platnosti celej rozhodcovskej doložky. V zmysle tejto dôvodovej správy predmetná rozhodcovská doložka je v súlade so zákonom a neprieči sa dobrým mravom, keďže nebráni dlžníkovi, aby si svoje práva voči veriteľovi uplatnil na príslušnom všeobecnom súde a zároveň umožňuje veriteľovi, aby si uplatnil svoje práva voči dlžníkovi na príslušnom rozhodcovskom súde v zmysle tejto rozhodcovskej doložky. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoE/18/2010. Pretože úverová zmluva bola uzavretá dňa 10. 10. 2005, podľa jeho názoru môže byť právna dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi posudzovaná len podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, Zákona o ochrane spotrebiteľa a Obchodného zákonníka v znení platnom v čase uzavretia zmluvy.

Oprávnený uviedol, že neprimeranosť rozhodcovskej doložky musí súd posúdiť podľa platnej právnej úpravy v čase uzavretia zmluvy o úvere, t.j. ku dňu 10. 10. 2005. Vzhľadom na podmienky stanovené v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu 10. 10. 2005, záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky sa nemôže týkať časti rozhodcovského rozsudku, upravujúcej predmet plnenia, resp. cenu plnenia uvedených v úverovej zmluve. Rozhodcovský rozsudok sa stal právoplatným a vykonateľným, pretože povinný proti nemu nepodal opravný prostriedok podľa § 3 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a ani žalobu na súd o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Rozhodnutie okresného súdu bolo vydané vyšším súdnym úradníkom. Zákonný sudca k odvolaniu uviedol, že mu nemieni vyhovieť a podľa ust. § 374 ods. 4 O.s.p. vec predložil na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd zo spisu zistil, že dňa 31.03.2015 bol u súdneho exekútora podaný návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému. Následne súdny exekútor požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Exekučným titulom v predmetnom konaní je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., so sídlom Sienkiewiczova 4, 811 09 Bratislava, sp. zn. M0709135 zo dňa 14.11.2014. Z exekučného titulu vyplýva, že rozhodcovským rozsudkom bola žalovanému (povinnému) uložená povinnosť, aby žalobcovi (oprávnenému) zaplatil sumu 993,91 Eur s príslušenstvom. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 1002881731, uzavretej medzi právny predchodcom oprávneného a povinným dňa 23.06.2006.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že je nepochybné, že s prihliadnutím na povahu účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený obsah zmluvy na predtlačnom formulári medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Preto je potrebné na tento právny vzťah medzi veriteľom a dlžníkom aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Tomuto zisteniu bolo potom potrebné podriaďiť, ako to správne urobil okresný súd, ďalší procesný postup okresného súdu.

Odvolací súd konštatuje, že do slovenskej legislatívy boli prebraté viaceré smernice Európskej rady a Parlamentu, ktoré upravujú ochranu spotrebiteľa, alebo sa jej priamo či nepriamo dotýkajú. Takouto smernicou je aj smernica Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, na ktorú v napadnutom rozhodnutí odkazuje okresný súd. Smernica je podľa článku 288 Zmluvy o Európskej únii (bývalý článok 249 Zmluvy o založení ES) záväzná pre každý členský štát,

ktorému je určená, pokiaľ ide o výsledok ktorý sa má dosiahnuť. Smernica Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách bola implementovaná do slovenského právneho poriadku zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorým sa zmenil a doplnil zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka) a ktorý nadobudol účinnosť 01. 04. 2004.

Úpravu spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku nie je možné považovať za taxatívnu, pričom je možné vychádzať aj z osobitnej právnej úpravy zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch účinnej v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) predovšetkým z ust. § 2 písm. a) a b) definujúcich zmluvné strany.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa § 53 os. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V ust. § 53 ods. 4 Občiansky zákonník len príkladmo ustanovuje, ktoré podmienky je možné považovať za neprijateľné, pričom podľa písm. r) tohto ustanovenia za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách spôsobujú neplatnosť zmluvy podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, pričom tieto podmienky sú aj v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa článku 3 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Zmluva o revolvingovom úvere č. 1002881731 zo dňa 23.06.2006, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul, obsahuje podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Takouto podmienkou je rozhodcovská doložka, ktorú okresný súd správne vyhodnotil ako neplatnú. V danom prípade rozhodcovská doložka je súčasťou Obchodných podmienok úverových produktov (verzia 2/2006), ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere a ďalších úverových produktoch, kde v článku V., bod 5.38 si zmluvné strany dohodli, že všetky medzi nimi vzniknuté spory z právnych vzťahov na základe zmluvy a (alebo) s ňou súvisiacich, vrátane sporov o platnosť, výklad, alebo zánik zmluvy, predložia na rozhodnutie Stálemu rozhodcovskému súdu zriadenému pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s., Bratislava, IČO: 35 862 882, podľa jeho základných vnútorných predpisov. Zmluvné strany sa podrobili rozhodnutiu tohto súdu. Jeho rozhodnutie bude pre zmluvné strany záväzné. Zároveň sa zmluvné strany dohodli, že sa môžu písomne dohodnúť v lehote 30 dní odo dňa doručenia návrhu niektorej zmluvnej strany na tom, že všetky medzi nimi vzniknuté spory z právnych vzťahov na základe zmluvy, alebo s ňou súvisiacich, vrátane sporov o platnosť, výklad, alebo zánik zmluvy, predložia na rozhodnutie (v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní) pred iný rozhodcovský súd.

Rozhodcovská doložka nie je v zmluve dojednaná individuálne, čo vyplýva aj z jej zaradenia do Obchodných podmienok úverových produktov, ako súčasti formulárovej Zmluvy o revolvingovom úvere, pričom takto dohodnutá rozhodcovská doložka tak, ako je dojednaná, doslovnému zneniu ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neodporuje. Ale dôsledkom takto dojednanej rozhodcovskej doložky je, že oprávnený si ju dohodol sám pre seba, čím uvedené ustanovenie obchádza. Z uvedeného vyplýva, že takto dojednanou rozhodcovskou doložkou došlo k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa. Podpisom tejto zmluvy sa spotrebiteľ vopred vzdal práva na účinnú procesnú ochranu, či už z nevedomosti, alebo nemožnosti ovplyvniť obsah zmluvy, čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľnou podmienkou. Takto dojednaná rozhodcovská doložka je podľa ust. § 53

ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, pričom toto ustanovenie je v súlade so smernicou Rady č. 93/13/EHS o ochrane spotrebiteľov z 05. 04. 1993.

Odvolačí súd uvádza, že exekučný súd je v každom štádiu exekučného konania (t.j. nielen v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie) bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý mal právomoc vec rozhodnúť, pretože ak exekučný titul vydal orgán, ktorý na to nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti a na jeho základe nemožno viesť nútený výkon rozhodnutia. Odvolačí súd dáva do pozornosti, že aj v prípade, ak spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybniť existenciu, alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, je okresný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej doložky (zmluvy).

S poukazom na vyššie uvedené odvolačí súd dospel k záveru, že okresný súd správne posúdil vzniknutý právny vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľský vzťah a na základe toho aj správne právne vec posúdil. Preto napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.